

Juryrapport NSV-masterthesisprijs 2015

Uitgesproken op 27 mei 2015 door prof.dr. Aafke Komter, voorzitter van de jury

DE NEDERLANDSE SOCIOLOGISCHE VERENIGING NSV bekroont om het jaar de beste sociologische masterthesis of –scriptie die in de voorafgaande twee jaar aan een Nederlandse universiteit is geschreven. Daartoe nodigt zij elk van de opleidingen Sociologie uit, de haars inziens beste thesis of scriptie voor te dragen, afgerond aan de eigen universiteit. Voor de prijs van 2015 zijn de volgende zeven theses voorgedragen:

Denise van Bommel (2013) *Gelijke monniken, gelijke kappen? Een studie naar de ervaring van heterogeniteit in een homogene werkomgeving*. Erasmus Universiteit Rotterdam.

Joost van de Brake (2013) *Een herijking van het onderzoek naar statusinconsistentie: Effecten van een discrepantie tussen prestige en vriendschap in twee contexten*. Rijksuniversiteit Groningen

Inge Bruggers (2013) *Voor- en vroegschoolse voorzieningen, effectief of niet? Een onderzoek naar de effecten van voor- en vroegschoolse voorzieningen op de taal- en rekenprestaties van kinderen op de korte en langere termijn*. Radboud Universiteit Nijmegen.

Casey Butler-Camp (2013) *Doing things differently. A queer ethnographic collaboration of performers in Amsterdam's queer spaces*. Universiteit van Amsterdam.

Almar Kok (2013) *Depression and absenteeism from work a matter of personality or work circumstances?* Vrije Universiteit Amsterdam.

Amanda Pasma (2014) *The association between religion and health care utilization. A cross-sectional and cross-national comparison*. Universiteit van Tilburg.

Rodinde Pauw (2014) *Ziet men een tegenstelling tussen jong en oud? De invloed van sociale identificatie, competitie en contact op de perceptie van tegenstelling tussen jongeren en ouderen*. Universiteit Utrecht.

OP VERZOEK VAN DE NSV heeft een jury bestaande uit Prof. dr. Aafke Komter (voorzitter), dr. Rie Bosman (Groningen), dr. Tim Reeskens (Tilburg), dr. Willem de Koster (Rotterdam), drs. Ineke Teijmant (Universiteit Amsterdam), dr. Marcel Lubbers (Nijmegen), dr. Jasper Muis (Vrije Universiteit Amsterdam) en dr. Bram Lancee (Utrecht) zich gebogen over de voorgedragen theses.

De jury had dit jaar een buitengewoon moeilijke taak, omdat alle inzendingen van een uitzonderlijk hoog niveau waren. Een luxeprobleem, zou u zeggen. Maar toch: wat doe je als jury wanneer je geconfronteerd wordt met zo'n "embarras du choix"? Behalve naar de gebruikelijke criteria voor een Master's thesis – helderheid vraagstelling, goede inbedding in theorie en empirie, verantwoorde werkwijze en degelijke analyse, etc. – kun je dan verder nog gaan kijken naar criteria als originaliteit, innovativiteit, creativiteit, sociologische verbeeldingskracht, kritische reflectie. Op al deze punten sprong de scriptie van Joost van de Brake eruit. In het onderzoek waarvan Van de Brake in zijn scriptie verslag doet stelt hij zich de vraag of een discrepantie tussen twee vormen van sociale status leidt tot stress en agressief gedrag. Dat blijkt inderdaad het geval: onder middelbare scholieren, en dan vooral jongens, is de discrepantie tussen prestige en sociometrische status een goede voorspeller van agressief gedrag. En onder werknemers, zowel mannen als vrouwen, is discrepantie tussen prestige en sociometrische status een goede voorspeller van stress.

Een eerste kwaliteit van deze scriptie is de *mooie mix van klassieke en moderne sociologische literatuur*, een zeldzaamheid in hedendaagse scripties. Inzichten van Max Weber, Gerhard Lenski, Peter Blau en Erving Goffman worden op overtuigende wijze verbonden met bijdragen van Robert Putnam, Siegwart Lindenberg, Pierre Bourdieu en anderen. Hier tonen zich niet alleen de beheersing van het vak, maar ook de creativiteit en de sociologische verbeeldingskracht van de onderzoeker.

Ten tweede waardeerde de jury het *nieuwe theoretische model* dat Van de Brake

ontwikkelde op basis van een aantal, goed beargumenteerde kritiekpunten op de bestaande theorie. Van de Brake geeft blijk van een originele en vernieuwende kijk op de literatuur door een oud onderzoeksgebied nieuw leven in te blazen. Dat doet hij door een aantal belangrijke koerswijzigingen aan te brengen ten opzichte van het bestaande onderzoek. Zo gaat hij uit van de veronderstelling dat het effect van statusinconsistentie contextafhankelijk is.

En dat voert mij naar het derde kwaliteitsaspect van deze scriptie en dat is de *interessante uitwerking in twee deelstudies*, elk in een verschillende context: adolescenten binnen een school en werknemers bij een organisatie.

Een vierde punt van lof van de jury betreft *de systematische opbouw* van zowel het theoretisch, het methodologisch als het empirisch gedeelte.

Ten vijfde laat het onderzoek zeer interessante resultaten zien, die zeker aanleiding zullen zijn tot vervolgonderzoek. Joost doet daarvoor zelf goede voorstellen: empirisch onderzoek naar statusinconsistentie en zelfdoding; nadere integratie van zijn model in theorieën over rolconflict; exploratie van verbanden tussen statusinconsistentie, sociale integratie, werkloosheid en gezondheidsproblemen.

Ten slotte werd door alle juryleden de glasheldere en buitengewoon plezierige *schrijfstijl* genoemd.

DE JURY IS VERHEUGD, de scriptie van Joost namens de Nederlandse Sociologische Vereniging te kunnen bekronen. Ik verzoek hem thans om de prijs in ontvangst te komen nemen.
